

Начало>Съдебни процедури>Граждански дела>Срокове в процеса**английски**

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Swipe to change

Срокове в процеса**Испания****1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?**

Процесуалните действия трябва да бъдат извършени в рамките на определени давностни (*términos*) или обикновени срокове (*plazos*), предвидени по закон.

Давностният срок е моментът, до който трябва да бъде извършено процесуално действие.

Обикновеният срок (наричан по-долу „срок“) е времето на разположение за изпълняването на процеса. Сроковете могат да се изразяват в дни, седмици, месеци или години.

Ако законът не предвижда обикновен или давностен срок, следва да се разбира, че действието следва да бъде извършено незабавно.

Необходимо е обаче да се приложи критерият за пропорционалност, като член 6, параграф 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., и съдебната практика на Европейския съд по правата на човека въвеждат понятието за разумен срок (който отчита фактори като сложността на делото, колко дълго отнема обикновено съответният вид дело, интересите на страната в съдебния процес и нейното процесуално поведение, поведението на властите или съображения, свързани с наличните ресурси). Ако обаче съдът не спазва разумен срок, това ще засегне правото, установено в член 24, параграф 2 от испанската Конституция.

Освен това неспазването от страна на съдилищата и съдебните служители на давностните и обикновените срокове без основателна причина ще доведе до дисциплинарни действия по силата на Устройствения закон за съдебната власт (*Ley Orgánica del Poder Judicial*). Това не засяга правото на увредената страна да търси всякакви дължими обезщетения за претърпени вреди.

В допълнение към процесуалните срокове има и отделни срокове за упражняване на материални права (давностен и преклузивен срок).

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

По отношение на уредбата на административните процедури, Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 е транспониран в националното законодателство с член 48 от Закона за правния режим на публичните органи и общата административна процедура (*Ley de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común*). В член 48 се предвижда, че:

Освен ако в испанското законодателство или в законодателството на ЕС е посочено друго, когато сроковете са изразени в дни, се счита, че се отнасят за работни дни, и не се включват неделите и официалните празници. Когато срокът е изразен в календарни дни, това се посочва в съответните известия.

Когато срокът е изразен в месеци или години, той започва да тече от деня, следващ деня, в който е разгласен или публикуван актът, или от деня, следващ деня, в който молба се счита за допусната или отхвърлена при липса на отговор от съответните органи. Ако в месеца, през който изтича срокът, няма ден, съответстващ на началния ден, от който срокът се изчислява, се счита, че срокът изтича в последния ден на месеца.

Ако последният ден от срока е неработен ден, срокът се удължава до първия следващ работен ден.

Когато срокът е изразен в дни, той започва да се брои от деня, следващ деня, в който е разгласен или публикуван съответният акт, или от деня, следващ деня, в който молба се счита за допусната или отхвърлена при липса на отговор от съответните органи.

Когато определен ден е работен ден в общината или в автономната област, в която пребивава засегнатата страна, и неработен ден на мястото, където се намира административният орган, или обратно, той се счита за неработен ден във всички случаи.

Фактът, че даден ден е обявен за работен или неработен за целите на изчисляването на срокове, сам по себе си не определя как функционира публичната администрация, как се организира работното време или публичния достъп до регистрите.

За целите на изчисляването на сроковете календарът на неработните дни се определя от администрацията на централното правителство и автономната област за съответните им области на отговорност, в зависимост от официалния календар на работните дни. Календарът, одобрен от автономните области, включва неработните дни за различните органи на местната власт в съответната географска област, за която се прилага календарът.

Календарът трябва да бъде публикуван преди началото на всяка година в съответния официален вестник и в други средства за информация, за да се гарантира, че е известен на обществеността.

УЕБ ВРЪЗКА към календара на официалните празници през 2022 г.

Неработните дни за целите на съдебното производство са посочени в член 182 от Устройствения закон за съдебната власт. Той предвижда следното:

За процесуални цели неработни дни са: съботите и неделите; 24 и 31 декември; националните, регионалните и официалните празници.

Генералният съвет на съдебната власт може с наредба да разреши съдебни процедури в тези дни в случаи, които не са изрично предвидени от закона.

Работният ден е от 8:00 часа до 20:00 часа, освен когато законът предвижда друго.

Съгласно член 183 от Устройствения закон за съдебната власт, дните през август са неработни дни за всички съдебни процедури, с изключение на процедурите, обявени за неотложни от процесуалните закони.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Правилата са уредени в членове 130—136 от Глава II, Дял V, Книга I от Гражданския процесуален закон (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 1/2000, както е изменен със Закон 42/2015 от 5 октомври 2015 г.

Основните особености на съществуващите правила са, както следва:

а) Всички съдебни процедури трябва да се извършват **в работни дни и в рамките на работното време**:

Работни дни са всички дни в годината, освен съботите и неделите и националните, регионалните и местните официални празници. Дните през август също са неработни дни и съдилищата няма да изпращат електронни известия на практикуващите юристи в тези дни, освен ако не се считат за работни дни за целите на въпросните формалности.

Работното време е от 8:00 часа до 20:00 часа, освен когато законът предвижда друго за конкретна процедура. За целите на уведомяването и изпълнението часовете от 8:00 часа до 22:00 часа също се считат за работно време.

По изключение, за определени процедури, като представяне на оферти за **електронен търг**, срокът се определя в **календарни дни** и няма неработно време. Член 649 от Гражданския процесуален закон определя период от двадесет календарни дни от началото на търга и търгът не приключва до един час след подаването на последната оферта, при условие че тя е с по-висока стойност от предишната оферта с най-висока стойност, дори ако това означава, че началният двадесетдневен период се удължава с до 24 часа.

б) Дните и часовете могат да **се считат** за работни дни и часове за целите на процедури, считани за **неотложни**, т.е. когато забавянето би могло сериозно да навреди на засегнатите страни или на доброто правораздаване или би могло да доведе до неефикасност на съдебното решение.

(Примерите включват *принудително въдворяване в психиатрична болница и съдебни мерки, предприети в най-добрия интерес на ненавършили пълнолетие лица при конфликти, произтичащи от граждански производства.*) Това може да стане по инициатива на съда или по искане на заинтересованата страна и може да бъде разпоредено от съдебния секретар (*Letrado de la Administración de Justicia*) или от самия съд, според случая.

При всички случаи неотложни мерки могат да бъдат предприемани през август, без да е необходимо изрично разрешение. По същия начин не се изисква разрешение, ако неотложните мерки, предприети по време на работното време, непременно трябва да бъдат продължени в извънработно време.

в) Що се отнася до **изчисляването на сроковете**, срокът започва да тече от **деня, следващ деня**, в който е получено уведомлението за началото му, и включва последния ден от срока, като той изтича в полунощ.

Въпреки това, когато законът предвижда, че даден срок започва да тече в момента, в който изтече друг срок, той започва да тече от деня след изтичането на предишния срок, без да е необходимо ново уведомление.

г) За **подаването на документи по искове** (член 135 от Гражданския процесуален закон) съществуват два начина за комуникация между съда и страните:

На **хартиен носител**, за физически лица, които не са представлявани от съдебен процесуален представител (*procurador*) (което обикновено се случва при претенции на стойност под 2 000 евро), или когато документът не може да бъде подаден в цифров вид.

Чрез онлайн **системите и електронните системи на съда**. Те са задължителни за юристи и за определени страни, дори когато не са представлявани от съдебен процесуален представител (например юридически лица, нотариуси и съдебни секретари: вж. член 273 от Гражданския процесуален закон). Страните могат да изберат да използват тези системи дори когато не са задължени да ги използват. Когато документите се подават по електронен път, потвърждението се предоставя под формата на електронна разписка, която се издава автоматично. Юристите могат да подават искови молби и други документи по електронен път **24 часа в денонощието, всеки ден в годината**. Когато даден документ е подаден в неработен ден или извън работно време, се счита, че е бил подаден в началото на следващия работен ден. Също така се предвижда срокът, който предстои да изтече, да бъде удължен, когато задължителен документ не може да бъде подаден в рамките на срока поради непредвидено прекъсване на услугата за онлайн подаване.

Независимо от начина на подаване, всички документи, при които трябва да се спази определен срок, могат да бъдат подадени до **15:00 часа в работния ден след деня, в който изтича срокът**.

В производства в гражданските съдилища документи, свързани с искове, не могат да се подават в дежурния съд.

д) Сроковете **не могат да бъдат удължавани**: ако дадена страна не спази срока, тя губи възможността да извърши съответното процесуално действие.

УЕБВРЪЗКА:

[ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН ЗАКОН \(LEY DE ENJUICIAMIENTO CIVIL\)](#)

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Общото правило в член 151 от Гражданския процесуален закон е, че уведомления за всички решения, издадени от съдилищата или съдебните секретари, трябва да бъдат връчени в срок от три дни от датата на решението или датата на публикуване.

В член 151, параграф 2 се предвижда, че когато уведомление се връчва на прокурора, правната служба на правителството, правния съветник на испанския парламент и законодателните съвети или правния съветник на правната служба на социалноосигурителната администрация или на други органи на автономните области или органи на местната власт, както и когато уведомлението се връчва чрез професионалните органи, представляващи процесуалните представители на съда, се счита, че то е било връчено **на следващия работен ден след датата на получаване, записана в официалния регистър или в потвърждението за получаване, когато уведомлението е било връчено по електронен път или онлайн**.

Когато уведомлението е изпратено след 15:00 часа, то се счита за получено на следващия работен ден.

В член 151, параграф 3 е добавено, че когато връчването на документ или заповед, придружаващи уведомлението, се извършва на дата, следваща получаването на уведомлението, уведомлението се счита за връчено при регистрирането на връчването на документа, при условие че действието на уведомлението е свързано с документа.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Когато уведомлението се връчва от **съдебен изпълнител или по пощата**, важи датата, на която документът е доставен от съдебния изпълнител или пощенската служба и е положен подпис при получаването му.

Когато уведомлението се връчва чрез **публикуване** по член 164 от Гражданския процесуален закон, тъй като адресът на ответника не е известен, срокът започва да тече от деня, следващ този, в който уведомлението е поставено на таблото за уведомления на съда или е публикувано в Държавен вестник или по електронен път, според случая.

Когато копия на **документи, предоставени от съдебни представители**, трябва да бъдат изпратени на съдебните представители на другите страни, член 278 от Гражданския процесуален закон предвижда, че ако по закон от изпращането на документа започва да тече срок, в който трябва да бъде предприето дадено процесуално действие, този срок започва да тече без да е необходима намеса на съда и се изчислява от датата, следваща отбелязаната върху изпратените копия дата, или от датата, на която се счита, че те са били изпратени, когато са предадени по електронен път.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Изчисляването започва от деня, следващ деня, в който е настъпило събитието, което по закон води до началото на срока.

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Неработните дни не се включват в изчисляването на сроковете, освен както е обяснено по-горе при оферти в електронни търгове, когато срокът се изразява в календарни дни.

При изчисляване на срокове за неотложни искове, дните през август не се считат за неработни дни: от изчисляването се изключват единствено съботите, неделите и официалните празници.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

Сроковете, изразени в месеци или години, се изчисляват от една дата до друга дата. Испанското законодателство не предвижда срокове, които се изразяват в седмици.

9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?

Ако в месеца, през който изтича срокът, няма ден, съответстващ на началния ден, от който срокът се изчислява, се счита, че срокът изтича в последния ден на месеца.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Когато определен срок изтича в събота, неделя или в друг неработен ден, се счита, че той е удължен до следващия работен ден.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Сроковете не могат да бъдат удължавани. Обикновените срокове обаче могат да бъдат спирани и давностните срокове могат да бъдат удължавани, когато не могат да бъдат спазени поради непреодолима сила. В тези случаи срокът започва да тече отново, когато причината за спирането или удължаването престане да съществува. Съдът по своя инициатива или по искане на засегнатата от ситуацията страна трябва да разгледа доказателствата за наличието на непреодолима сила в съдебно заседание, на което присъстват и другите страни (вж. отговора на въпрос 13).

12 Какви са сроковете за обжалване?

Сроковете за различните видове обжалване са определени в закона и не могат да бъдат удължавани. За апелативните жалби (*recursos de apelación*) и касационните жалби пред Върховния съд (*recursos de casación*) срокът е 20 дни, считано от деня след уведомяването за съдебното решение (членове 458 и 479 от Гражданския процесуален закон).

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Законоустановените срокове не могат да бъдат удължавани. В някои случаи законът изисква съдът да определи конкретна дата и час за извършването на определено действие.

Като изключение е предвидена възможност за спиране на обикновените срокове и за удължаване на давностните срокове в случай на **непреодолима сила**:

- а. Общата разпоредба се съдържа в член 134, параграф 2 от Гражданския процесуален закон. Наличието на непреодолима сила се установява от съдебния секретар (*Ltrado de la Administración de Justicia*) служебно или по искане на страната, за която те са възникнали, след като изслуша останалите страни. Жалба за преразглеждане на решението на правния съветник може да бъде подадена пред съда.
- б. След като бъде определена дата за съдебно заседание, ако някое от призованите лица не е в състояние да се яви на него поради непреодолима сила или друга подобна причина, то трябва незабавно да информира съда за това, като представи доказателства за причината, и да поиска да бъде определена нова дата за заседанието или решението (член 183, параграф 1 и членове 189 и 430 от Гражданския процесуален закон). Съдебното заседание се отлага, ако доказателствата за ситуацията бъдат приети и ако тази ситуация възпрепятства явяването на следните лица: адвокат (член 183, параграф 2 и член 188, параграфи 1, 5 и 6 от Гражданския процесуален закон); страна, чието присъствие е наложително, тъй като тя не се представлява от адвокат или трябва да бъде разпитана (член 183, параграф 3 и член 188, параграф 4 от Гражданския процесуален закон); или свидетел или вещо лице. В последния случай, вместо да се явява на заседанието, свидетелят или вещото лице може да бъде призван да разгледа доказателствата извън съдебното заседание, след като страните бъдат изслушани (член 183, параграф 4 от Гражданския процесуален закон).
- в. Срокът, в който загубилата делото страна може да поиска отмяна на влязло в сила решение, може да бъде удължен в случай на непреодолима сила (член 502, параграф 2 от Гражданския процесуален закон).
- г. Когато дадено доказателство се разглежда преди провеждането на съдебния процес (това може да бъде разрешено от съдията по член 293 и сл. от Гражданския процесуален закон, ако има основателни опасения, че доказателството няма да може да бъде разгледано на обичайния етап от производството), исковата молба трябва да се подаде в срок от два месеца от разглеждането на доказателството, освен ако не бъде доказано, че поради непреодолима сила или друга подобна причина не е било възможно делото да бъде образувано в този срок (член 295, параграф 3 от Гражданския процесуален закон).

Двете страни могат също така по **взаимно съгласие** да поискат спиране на производството без да посочват причини, за да се опитат да постигнат споразумение или уреждане на спора или да прибегнат до медиация или арбитраж. Производството може да бъде спряно за срок до 60 дни или до приключване на медиацията (член 19, параграф 4 и член 415 от Гражданския процесуален закон).

Ако бъде подадена **молба за предоставяне на безплатна правна помощ**, в член 16 от Закон № 1/1996 от 10 януари 1996 г. (Закон за безплатната правна помощ — *Ley de Asistencia Jurídica Gratuita*), изменен със Закон № 42/2015, цитиран по-горе, са предвидени две възможности:

Ако молбата е подадена след образуване на производството, за да се избегне ситуация, в която изтичането на срокове може да доведе до изпускане на възможността за извършване на определени процесуални действия или до нарушаване на правото на справедлив съдебен процес на една от страните, съдебният секретар или административният орган може служебно или по искане на една от страните да спре производството, докато бъде взето решение по молбата за правна помощ или докато бъде назначен служебен адвокат или процесуален представител, ако участието на такъв е задължително или необходимо с оглед на интересите на правосъдието, при условие, че молбата в тази насока е отправена в предвидените в процесуалното законодателство срокове.

Ако молбата за безплатна правна помощ е подадена преди образуване на производството и изтичането на давностни или преклузивни срокове може да доведе до неблагоприятни последици за делото, въпросните срокове съответно се прекъсват или спират, докато бъде назначен служебен адвокат и, ако е необходимо, процесуален представител, който да работи по делото от името на ищеца; ако не може да бъде назначен такъв служебен защитник, сроковете се прекъсват или спират до вземането на окончателно административно решение относно предоставянето на безплатна правна помощ или отказа за нейното предоставяне.

При всички случаи давностният срок започва отново да тече, след като лицето, поискало правна помощ, бъде уведомено за назначаването на служебен адвокат от адвокатската колегия или, ако е приложимо, след като Комисията по безплатна правна помощ вземе решение относно предоставянето на такава, и във всеки случай в срок от два месеца от подаването на молбата за правна помощ.

Ако молбата бъде отхвърлена, или е подадена при явна злоупотреба с право, или има за цел единствено да удължи определените срокове, сезираният по делото съд може да изчисли сроковете по най-строгия начин, предвиден в закона, с всички произтичащи от това последици. При **устно производство, при което има съдебно отстраняване поради неплащане или изтичане на срока**, в член 441, параграф 5 от Гражданския процесуален закон се предвижда друг случай на спиране на производството, когато социалните служби потвърдят, че засегнатото домакинство е в положение на социална и/или икономическа уязвимост. След получаване на съобщението съдебният секретар спира производството до приемането на мерките, които социалните служби считат за необходими, за максимален срок от един месец от получаването на съобщението от социалните служби до съда или за срок от три месеца, ако ищецът е юридическо лице. След като мерките бъдат предприети или срокът изтече, спирането се отменя и производството продължава.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Не е приложимо.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Най-общо страна, която не спазва обикновен или давностен срок, **губи правото** да извърши съответното действие (член 136 от Гражданския процесуален закон). Някои от най-важните примери са, както следва:

Ако става дума за неявяване на ответника на съдебното заседание, той се обвинява в неуважение към съда (член 442, параграф 2 и член 496, параграф 1 от Гражданския процесуален закон) и процесът продължава, без ответникът да бъде призоваван отново. Той се уведомява единствено за това решение и за окончателното решение, с което се слага край на процеса (член 497 от Гражданския процесуален закон).

В обикновените производства, ако ищецът или неговият адвокат не се яви на досъдебното заседание и ответникът не се яви или се яви, но не заяви легитимен интерес от продължаване на производството, делото се прекратява (член 414).

При устно производство, ако ищецът не се яви и ответникът не заяви легитимен интерес от продължаване на производството, се счита, че ищецът е прекратил производството. Ищецът се осъжда да плати съдебните разходи, както и обезщетение на ответника, когато ответникът поиска това и представи доказателство за претърпените вреди и загуби (член 442, параграф 1 от Гражданския процесуален закон).

Независимо от задължението на съда за активно управление на делата, когато не се извършват действия по производството, то се прекратява и всички форми на искове и жалби на всички инстанции се считат за оттеглени (член 237 от Гражданския процесуален закон). Производството на първа инстанция изтича след две години бездействие и се счита за оттеглено, което означава, че е възможно да се заведе ново дело.

Производството на втора инстанция или в очакване на извънредно обжалване поради процесуална нередност или обжалване пред Върховния съд изтича след една година бездействие и се счита, че страната се е отказала всички форми на обжалване. Сроковете се изчисляват от момента на последното връчване на уведомление до страните. Производствата не се погасяват, когато са спрени поради непреодолима сила или по други причини извън контрола на страните.

Изпълнителните производства не се погасяват по давност и могат да бъдат продължени докато не бъде изпълнено съдебното решение, дори ако по тях няма действия през описаните по-горе периоди. Но за да е приложимо това, е необходимо изпълнителното производство да е започнало, тъй като член 518 от Гражданския процесуален закон определя петгодишен давностен срок за всяко съдебно изпълнение, основано на съдебно решение, определение на съд или споразумение при медиация. Петгодишният срок започва да тече, когато решението стане окончателно и не подлежи на обжалване. Следователно, ако в този срок не бъде подаден иск за принудително изпълнение, срокът изтича и правото да се изпълни съдебното решение се губи.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Когато дадена страна бъде уведомена, че давностният срок за дадено действие е изтекъл, което поставя началото на следващия процедурен етап, или когато молба или искане на дадена страна бъде отхвърлена на основание, че срокът е изтекъл, страната може да обжалва решението. Такъв е случаят, например, когато защитата срещу иск бъде отхвърлена на основание, че е представена след изтичането на давностния срок.

Лице, което е осъдено задочно и на което е връчено лично съдебно решение, може да подаде само апелативна (*recurso de apelación*) жалба до висшестоящия съд или касационна жалба (*recurso de casación*) — до Върховния съд. Тези начини за обжалване са на разположение и когато уведомлението се връчва чрез публикуване в официални публикации или по електронен път. И в двата случая жалбата трябва да бъде внесена в предвидения от закона срок (член 500 от Гражданския процесуален закон).

Когато дадено лице постоянно не се е явявало в съда, то може да поиска окончателното решение да бъде отменено, ако не е било в състояние да се яви в съда или не е знаело за съществуването на производството поради непреодолима сила (член 501 и сл. от Гражданския процесуален закон).

Последна актуализация: 23/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.